

УДК 631.675:634.232:631.445.41

Козлова Л. В., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник лабораторії агрохімії МДСС імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН
Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М.Ф. Сидоренка ІС Національної академії аграрних наук України
e-mail: kozlova.lilia@ukr.net

ОПТИМАЛЬНИЙ РЕЖИМ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ НАСАДЖЕНЬ ЧЕРЕШНІ В УМОВАХ ЧОРНОЗЕМУ ПІВДЕННОГО

Впровадження ресурсощадних технологій у садівничий галузі, обумовлюється в першу чергу дотриманню оптимальних показників різних агрозаходів, для підвищення ефективності вирощування плодкових культур. При застосуванні краплинного зрошення, обов'язковою умовою для отримання сталих врожаїв є підтримання заданого рівня вологості ґрунту в плодкових насадженнях зокрема черешні, шляхом використання оптимальних режимів зрошення. Окрім цього, заданий режим вологості ґрунту дозволяє ефективно використовувати водні ресурси, особливо в посушливі періоди вегетації дерев.

Дослідження щодо встановлення оптимальних режимів краплинного зрошення в насадженнях черешні проводяться в МДСС імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН в умовах чорнозему південного легкосуглинкового. Польові досліді закладено у таких варіантах: 1. Контроль – природне зволоження; 2. Рівень передполивної вологості ґрунту (РПВГ) 80% НВ; 3. РПВГ 70% НВ; 4. РПВГ у першій половині вегетації – 80% НВ, у другій – 70 % НВ; 5. РПВГ на початку вегетації – 80% НВ, у період плодоношення – 70% НВ, після знімання врожаю і до кінця вегетації – 60% НВ. Сорт черешні Крупноплідна, підщепа – вишня Магалебська, рік садіння – 2015 р., схема садіння – 5х3 м, полив саду здійснюється системою краплинного зрошення, система утримання ґрунту – чорний пар.

Дослідженнями встановлено, що за період вегетації зниження вологості в насадженнях че-

решні легкосуглинкового ґрунту нижче запланованого рівня фіксувалося у III декаді травня за дотримання РПВГ 80% НВ та за диференційованих режимів зрошення – 80-70% та 80-70-60 %, на варіанті із РПВГ 70% НВ, зниження вологості ґрунту нижче запланованого рівня відмічено у I декаді червня, що було сигналом для початку поливного сезону.

У цілому за період досліджень проведено 9 поливів за РПВГ 80% НВ загальною нормою 338 м³/га. За диференційованих режимів зрошення було проведено 7 поливів на варіанті 80 – 70% НВ із нормою зрошення 358 м³/га та 6 поливів за РПВГ 80–70–60% НВ загальною нормою 346 м³/га. За дотримання РПВГ 70% НВ проведено 6 поливів нормою зрошення 320 м³/га. Розрахунки показника сумарного водоспоживання дерев черешні залежно від режимів зрошення показали, що на контролі цей показник у звітному році ставив 2423 м³/га. Зрошувані варіанти відзначалися вищими значеннями водоспоживання, які коливалися в межах від 2713 до 2795 м³/га.

За результатами досліджень визначено, що вищу ефективність від застосування зрошення в насадженнях черешні обумовило підтримання вологості ґрунту на рівні 70% НВ з коефіцієнтами ефективності зрошення – 12,5 кг/м³ та водоспоживання – 218,2 м³/т, а також варіанти за диференційованих режимів зрошення за РПВГ 80–70–60% НВ – 12,7 кг/м³ та 210,3 м³/т відповідно.

УДК: 633.63:631.531.12

Колісник М. С., аспірант

Поліщук В. В., доктор с.-г. наук, професор

Уманський національний університет садівництва МОН України
e-mail: valentyn7613@gmail.com

ВПЛИВ АБСОРБЕНТУ НА ВИХІД МАТОЧНИХ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ

Впровадження інтенсивних технологій вирощування цукрових буряків не можливе без використання якісного насіння, яке є не лише носієм продуктивності гібридів, а й важливим елементом технології вирощування культури. Критерієм оцінки елементів технології вирощування маточних цукрових буряків є вихід садивних коренеплодів (з масою від 100 до 600 г). Коефіцієнт виходу маточних коренеплодів цукрових буряків та їх якість залежить від енергії проростання, лабораторної схожості базисного насіння, його польової схожості, рівномірності розміщення рослин, елементів технології вирощування маточників та забезпеченість водою.

Метою роботи було створення оптимального волого-забезпечення шляхом внесення в ґрунт абсорбенту МахіМарін перед сівбою маточних буряків, що є актуальним і ефективним агрозаходом.

Встановлено, що внесення гранул абсорбенту МахіМарін у ґрунт перед сівбою маточних цукрових буряків сприяло кращій забезпеченості рослин водою в усіх фазах росту і розвитку рослин. Абсолютна вологість ґрунту на початок появи сходів була на 5,3%, у фазі повних сходів – на 8,4%, у фазі змикання листків у міжряддях – на 5,7% вищою, порівняно з контролем – без внесення абсорбенту. Застосування абсорбенту

позитивно вплинуло на густоту стояння рослин перед збиранням маточних цукрових буряків та на вихід ділових коренеплодів масою від 100 до 600 г, який був більшим на 3,0% ($\text{HIP}_{0,05} = 1,7\%$) порівняно з контролем. З кожного гекта-

ру маточників за внесення абсорбенту одержано 126,4 тисяч коренеплодів і за садіння насінників за схемою 70x35 см (загущено – 40 тис./га) один гектар маточників забезпечить 3,2 га насінників.

УДК 633.11/.14«324»

Коморний О. В., здобувач вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія»

Свиштунова І. В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва

Національний університет біоресурсів і природокористування України

e-mail: irinasv@ukr.net

КОРМОВА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ

Ефективне функціонування підприємств, що спеціалізуються на виробництві тваринницької продукції, неможливе без добре налагодженого кормовиробництва, оскільки воно є не лише джерелом реалізації генетичного потенціалу продуктивності тварин і птиці, але й з економічної точки зору – важливою статтею формування собівартості виробленого продукту. У зв'язку з цим, актуальним є пошук нетрадиційних рослин, здатних не тільки конкурувати з добре відомими культурами, але й значно переважати їх за господарсько-цінними ознаками, екологічною пластичністю та забезпечувати стабільно високу продуктивність. До таких культур відноситься тритикале озиме.

Зелену масу озимих зернових культур на кормові цілі використовують в період від фази трубкування до фази колосіння, оскільки, скошена в цей період вона є повноцінною та високопоживною. Проте не лише культури, але і їх сорти значно відрізняються між собою за темпами росту і розвитку та, відповідно, строками збирання, що особливо важливо при плануванні кормового конвеєра. Значно впливає на хід продукційних процесів і зміщення календарних строків сівби. У зв'язку з цим, метою досліджень було вивчити вплив календарних строків сівби та біологічних особливостей сорту на динаміку продукційного процесу посівами озимого тритикале та інтенсивність їх фенологічного розвитку.

Польові дослідження проводили в умовах «Grano Group» Городнянського району Чер-

нігівської області на дерново-підзолистих ґрунтах.

Об'єктом досліджень були озимі культури: жито (контроль) сорту 'Древлянське' та тритикале ('АД 44', 'АДМ 9', 'Поліський 29', 'Поліський 7'), висіяні у три календарних строки: 5 вересня, 15 вересня, 25 вересня. Норма висіву – 5,5 млн/га схожих насінин. Розміщення варіантів – систематичне, повторність – чотириразова. Попередник – кукурудза на силос. Технологія вирощування – загальноприйнята для зони вирощування. Погодні умови були сприятливими для росту та розвитку озимих проміжних культур.

У результаті досліджень встановлено, що після відновлення весняної вегетації більш інтенсивно розвиваються сорти 'АД 44' та 'АДМ 9', що дозволяє використовувати їх у ранньо-весняний період одразу після використання зеленої маси жита. Найвищий рівень урожайності всіх культур у фазі трубкування відмічено за сівби 15 вересня: у тритикале – залежно від сорту 9,2–10,19 т/га, жита – 15,06 т/га. Під час колосіння усі сорти тритикале формували максимум врожайності за сівби 15 вересня – 35,43–40,03 т/га. За здатністю формувати високий врожай зеленої маси найбільш пластичними до строків сівби виявились сорти 'АДМ 9' та 'Поліський 29', які за сівби 15–25 вересня переважають за урожайністю посіви жита. Незалежно від строку сівби найнижчу врожайність формували сорт 'Поліський 7' – 24,40–35,43 т/га.